

Plan mot diskriminering och kränkande behandling

Ryttarhagens förskola 2017-2018

Förskolan i Mjölby kommun
förenar lärande och omsorg
i en verksamhet där barns
naturliga lust att lära
utnyttjas fullt ut

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

Innehållsförteckning.....	2
Plan mot diskriminering och kränkande behandling för Rytthagens förskola 2017-2018.....	3
Bakgrund.....	3
Planen mot diskriminering och kränkande behandling ska tydliggöra:	5
Diskrimineringsgrunderna.....	6
Definitioner.....	7
Mål och ansvar.....	8
Uppföljning av föregående års plan mot diskriminering och kränkningar.....	8
Kommande års förbättringsområden och åtgärder	8
Främjande åtgärder.....	9
Främjande åtgärder utifrån diskrimineringsgrunderna.....	11
Kartläggning	14
Förebyggande åtgärder.....	15
Resultat av kartläggning och förebyggande åtgärder	16

PLAN MOT DISKRIMINERING OCH KRÄNKANDE
BEHANDLINGFÖR RYTTHAGENS FÖRSKOLA 2017-2018

Denna Plan mot diskriminering och kränkande behandling omfattar alla barn, vårdnadshavare och medarbetare vid Rytthagens förskola och gäller from 2017-12-17. Utvärdering av likabehandlingsarbetet och upprättande av ny plan ska vara genomförd senast 2018-12-17.

BAKGRUND

Alla barn, föräldrar och medarbetare ska känna sig trygga. De ska bemötas och behandlas med respekt för sin individualitet. Förskoleverksamhet, skolbarnsomsorg och skola ska vara verksamheter som är fria från förekomst av diskriminering, trakasserier och annan kränkande behandling.

Kränkande behandling (diskriminering, trakasserier mm) är en fråga som hänger samman med människosyn och grundläggande demokratiska värderingar. All vår verksamhet ska utformas och genomföras i överensstämmelse med dessa värderingar.

Enligt skollag och läroplanerna ska alla som arbetar i förskola, skolbarnsomsorg och skola

- medverka till att utveckla barnens och elevernas känsla för samhörighet, solidaritet och ansvar för människor även utanför den närmaste gruppen,
- verka för demokratiska arbetsformer där barn, elever, medarbetare och vårdnadshavare har inflytande och är delaktiga,
- förankra grundläggande demokratiska värden i syfte att utveckla demokratiska samhällsmedborgare,
- aktivt motverka alla former av trakasserier och annan kränkande behandling av individer eller grupper,
- visa respekt för den enskilda individen och i det vardagliga arbetet utgå från ett demokratiskt förhållningssätt.

Lagen om förbud mot diskriminering och annan kränkande behandling tydliggör och skärper verksamhetens ansvar för att främja barns och elevers lika rättigheter.

I lagen förbjuds diskriminering på grund av kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, sexuell läggning, funktionshinder, ålder och könsidentitet eller köns uttryck. Barn och elever får även ett lagligt skydd mot annan kränkande behandling som till exempelvis mobbing.

Lagen ställer tydliga krav på att verksamheterna ställer ett målinriktat arbete för att motverka diskriminering, trakasserier eller annan kränkande behandling. Verksamheterna är även skyldiga att utreda och förhindra trakasserier och annan kränkande behandling som ägt rum i eller i samband med verksamheten.

PLANEN MOT DISKRIMINERING OCH KRÄNKANDE BEHANDLING SKA TYDLIGGÖRA:

Främjande åtgärder

- Ha en grund i Läroplanen utifrån förskolans övergripande uppdrag för värdegrundsarbete och innefatta alla diskrimineringsgrunderna.
- Ska bedrivas kontinuerligt, systematiskt och målinriktat.
- Förstärka de positiva förutsättningarna för likabehandling genom arbetet med värdegrundsfrågor och ett normkritiskt arbetssätt i personal- och barngrupp.
- Ska finnas med som en naturlig del i verksamheten och återspeglas i bland annat förhållningssätt, fysisk miljö och pedagogiskt material.

Förebyggande åtgärder

- Förhindra diskriminering, trakasserier och annan kränkande behandling.
- De förebyggande åtgärderna ska endast omfatta de diskrimineringsgrunder som identifierats som riskfaktorer.

Åtgärdande arbete

- Rutiner och handlingsplaner för att upptäcka, utreda och åtgärda alla former av diskriminering och kränkande behandling.

Diskriminering är ett övergripande begrepp för negativ och kränkande behandling av individer eller grupper av individer utifrån olika grunder. Diskriminering används också som begrepp i fall där institutioner genom strukturer och arbetssätt upplevs som kränkande.

DISKRIMINERINGSGRUNDERNA

1. **Kön**
2. **Etnisk tillhörighet**
3. **Religion eller annan trosuppfattning**
4. **Sexuell läggning**
5. **Funktionshinder**
6. **Ålder**
7. **Könsidentitet eller köns uttryck**

DEFINITIONER

Direkt diskriminering – ett barn eller en elev missgynnas i förhållande till andra om missgynnandet har samband med kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, sexuell läggning eller funktionshinder.

Indirekt diskriminering – ett barn eller en elev missgynnas genom att huvudman för skolan, rektor eller någon med motsvarande ledningsfunktion eller annan medarbetare tillämpar en bestämmelse, ett kriterium eller ett förfaringssätt som framstår som neutralt men som i praktiken missgynnar ett barn eller elev med visst kön, viss etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, sexuell läggning eller visst funktionshinder.

Trakasserier – ett uppträdande som kränker ett barns eller elevs värdighet och som har samband med någon av diskrimineringsgrunderna. Trakasserier är alltså diskriminering och kan utföras av vuxen gentemot barn, eller vuxen mot vuxen, eller barn mot barn.

Mobbning – en upprepad negativ handling när någon eller några medvetet och med avsikt tillfogar eller försöker tillfoga annan skada eller obehag.

Rasism – En föreställning om den egna folkgruppens överlägsenhet utifrån uppfattningen om att det finns biologiska skillnader mellan folkgrupper och att vissa folkgrupper är mindre värda och därmed legitima att förtrycka, utnyttja och kontrollera.

Främlings fientlighet – Rädsla för; stark motvilja mot grupper som definieras genom fysiska, kulturella/etniska eller beteendemässiga karakteristika.

Homofobi – En uppfattning eller medveten värdering hos en individ, en grupp eller ett samhälle och som ger uttryck före en starkt negativ syn på homo- och bisexualitet och homo- och bisexuella personer.

Sexism - Negativ betraktelse- eller handlingssätt mot en individ vars könsidentitet och/eller köns uttryck skiljer sig från normen för det kön som registrerats för personen vid födseln.

Övriga definitioner och mer information om lagen och dess tillämpning kan läsas i Skolverkets "Allmänna råd och kommentarer för arbetet med att främja likabehandling och för att motverka diskriminering och annan kränkande behandling från år 2006"

MÅL OCH ANSVAR

Ledningen för Förskolan uttalar att alla barn och medarbetare ska kunna vara trygga, respektera varandra, och ta aktivt ansvar för att bidra till jämlikhet och trygghet.

Inget barn, eller medarbetare ska vara rädd för att gå till förskolan eller familjedaghemmet. Verksamheterna ska vara fria från trakasserier, indirekt/ direkt diskriminering, mobbing, rasism, homofobi, främlingsfientlighet och sexism.

Ledning, medarbetare, vårdnadshavare och barn ska vara lyhörda och uppmärksamma på alla tendenser till kränkande behandling. Om någon form av kränkande behandling upptäcks eller misstänks ska detta utan dröjsmål förhindras. En kartläggning för framtagandet av åtgärder inleds.

Förskolechefen har det yttersta ansvaret för att en likabehandlingsplan upprättas.

Det är sedan ett delat ansvar för medarbetare, barn och vårdnadshavare att denna likabehandlingsplan följs.

UPPFÖLJNING AV FÖREGÅENDE ÅRS PLAN MOT DISKRIMINERING OCH KRÄNKNINGAR

Det här har vi gjort:

- Vi har använt oss av våra kartläggningsmetoder för att samla in ett underlag till revideringen.
- Reviderat de förebyggande åtgärderna utifrån det vi sett i kartläggningen.
- Synliggjort planen för vårdnadshavare under våra föräldramöten.

KOMMANDE ÅRS FÖRBÄTTRINGSOMRÅDEN OCH ÅTGÄRDER

Förbättringsåtgärder:

- Göra Planen mot diskriminering och kränkande behandling till ett levande dokument.
- Få alla medarbetare delaktiga i dagliga arbetet.
- Stående punkt vid avdelningsreflektion. (stödfrågor)
- Informera vårdnadshavare vid utvecklingssamtal om att planen finns.

Ansvarig: arbetslag och enskild pedagog

FRÄMJANDE ÅTGÄRDER

Varje människa är unik, kompetent, och värd att mötas med respekt och empati.

I det främjande arbetet och för att barn, vårdnadshavare och personal skall medverka och ta del av Planen mot diskriminering och kränkande behandling arbetar vi aktivt genom att:

Barn

- Kontinuerligt arbeta med vår värdegrund och ha ett demokratiskt förhållningssätt.
- Ha ett förhållningssätt som främjar en god kamratanda.
- Tillsammans med barnen arbeta med olika målområden utifrån likabehandling.
- Stärka det positiva i barnets beteende och lyfta fram barnets styrkor.
- Respektera och välkomna varandras olikheter och se det som en tillgång.
- Reflektera och samtala med barnen utifrån "Planen mot diskriminering och kränkningar".

Vårdnadshavare

- Vårdnadshavare görs delaktiga i reviderande av Planen mot diskriminering och kränkande behandling i enhetsrådet genom samtal.
- Introducera Planen mot diskriminering och kränkande behandling för föräldrar t.ex. på föräldramöten, inskolningssamtal och vid utvecklingssamtal.
- Planen mot diskriminering och kränkande behandling ska finnas tillgänglig på förskolans hemsida och tillgänglig på avdelningen.
- Ge vårdnadshavaren möjlighet att framföra information, sina tankar och åsikter som berör barnet och verksamheten.
- Genom föräldraenkäten.

Medarbetare

- All personal har tillgång till ett eget exemplar av "Planen mot diskriminering och kränkande behandling".
- "Planen mot diskriminering och kränkande behandling" ska finnas med på varje reflektionsmöte och tas upp kontinuerligt.

- Likabehandlingsarbetet ska vara en aktiv del i våra personalmöten.
- "Planen mot diskriminering och kränkande behandling" reflekteras och revideras genom ledningsgruppen på förskolan och i enheten.
- Diskutera och reflektera kontinuerligt utifrån vår värdegrund och utifrån våra styrdokument.
- Utbildning/Kompetensutveckling genom bl.a. DO-utbildningar, artiklar, böcker, föreläsningar, ta vara på den kompetens som redan finns hos pedagoger i verksamheten.
- Observera och dokumentera vardagshändelser som ett underlag i arbetet mot diskriminering och kränkande behandling.
- Pedagogerna är närvarande och aktiva i barnens lek, aktiviteter, reflektioner och samtal både ute och inne.
- Medarbetare intar ett förhållningssätt som skapar ett demokratiskt klimat.
- Gemensamma normer för att skapa ett öppet klimat.
- Respektera och acceptera varandras olikheter och ser det som en tillgång.

FRÄMJANDE ÅTGÄRDER UTIFRÅN DISKRIMINERINGSGRUNDERNA

Kön

Mål: Motverka traditionella könsmonster och könsroller

Detta gör vi genom att:

- alla barn får samma möjlighet och utrymme i aktiviteter och lek
- höras och synas i samtal
- utveckla sina förmågor och intressen
- utmana sig själva
- påverka material och miljö

Etnisk tillhörighet

Mål: Alla människor ska bemötas med respekt och få känna stolthet för sin kultur och etniska bakgrund

Detta gör vi genom att:

- vi ser olika etniska och kulturella bakgrunder som berikande för oss alla
- visar och samtalar med barnen kring en världskarta eller jordglob
- ta vara på de olika språk som finns representerade på avdelningen
- läsa böcker och föra en dialog med barnen om andra kulturer
- lyssna på sånger, ramsor på olika språk
- samtala med barnen kring olika traditioner, likheter och olikheter
- samtal med barnen om att vi ser olika ut och vi har olika hudfärger
- erbjuda material till föräldrar på annat språk så som bla Lpfö 98 och "Förskolan är till för alla"

Religion eller annan trosuppfattning

Mål: Alla människor ska bemötas med respekt och på lika villkor oavsett vilken religion eller trosuppfattning man tillhör

Detta gör vi genom att:

- samtala och ge barnen vetskap om att det finns olika religioner och trosuppfattningar när frågor och funderingar dyker upp
- vi gör vårdnadshavare delaktiga och erbjuder dem att dela med sig av sin kunskap

Sexuell läggning

Mål: Alla människor ska bemötas med respekt och på lika villkor oavsett sin sexuella läggning

Detta gör vi genom att:

- läsa böcker om olika familjekonstellationer
- samtala med barnen kring hur olika familjer kan se ut
- bilder på hur olika familjekonstellationer kan se ut

Funktionshinder

Mål: Alla barn ska bemötas med respekt och på lika villkor utifrån sina egna förutsättningar

Detta gör vi genom att:

- vi samtalar med barnen kring olikheter utifrån funktionshinder
- verksamheten utformas så att alla kan delta efter sin egen förmåga
- alla medarbetare ska ha kännedom om resurshjulet och var vi kan söka hjälp vid behov

Ålder

Mål: Alla barn ska bemötas med respekt och på lika villkor utifrån sin ålder

Detta gör vi genom att:

- vi ger alla barn möjlighet att delta i aktiviteter utifrån sin individuella förmåga oavsett ålder

Könsidentitet eller könsuttryck

Mål: Alla barn ska bemötas med respekt och på lika villkor oavsett könsidentitet eller könsuttryck

Detta gör vi genom att:

- vi uppmärksammar varje barn som en unik individ
- ger dem möjlighet att hitta sin egen identitet eller uttryck i form av kroppsspråk, beteende, kläder mm

Främjande arbete utifrån sexuella trakasserier och annan kränkande behandling

Mål: Alla barn ska känna sig trygga i verksamheten

Detta gör vi genom att:

- vi är närvarande, lyhörda och uppmärksamma pedagoger
- samtala med barnen kring vår värdegrund, hur vi är mot varandra och allas lika värde,
- ge barnen verktyg hur man löser konflikter
- samtala med barnen om att när någon säger nej, betyder det nej

KARTLÄGGNING

Kartläggningen gör vi för att få kunskap om vilka styrkor och svagheter verksamheten har inom arbetet mot diskriminering och kränkningar. Kartläggningen ger oss möjlighet att se vilka förebyggande insatser vi behöver sätta in i verksamheten och även var det behövs direkta åtgärder.

För att kartlägga verksamheten använder vi följande metoder:

- husmodellen
- observationer och dokumentation som vi använder vid våra reflektionsmöten
- skydds rond som våra skyddsombud genomför
- barnintervjuer (barnbarometern) och spontana samtal
- barnmöten
- trygghetsvandringar med barnen
- enkäter till vårdnadshavare (vart annat år)
- samtal med vårdnadshavare t.ex vid hämtning/lämning och vid utvecklingssamtal

FÖREBYGGANDE ÅTGÄRDER

Barn

- Samtal kring olika värdegrundsfrågor som uppkommer i den dagliga verksamheten.
- Skapa ett solidariskt förhållningssätt gentemot varandra.

Medarbetare

- Vi har en medveten tanke när vi gör gruppindelningar i verksamheten.
- Genomgång hos personal kring innebörden av de olika diskrimineringspunkterna.
- Vi observerar och ifrågasätter normer och värderingar som vi medarbetare, vårdnadshavare och barn förmedlar.
- Vi förstärker det positiva beteendet hos barn och vuxna.

Vårdnadshavare

- Vårdnadshavare förväntas ta ansvar för att påvisa en positiv attityd i likabehandlingsarbetet.

RESULTAT AV KARTLÄGGNING OCH FÖREBYGGANDE ÅTGÄRDER

Kön

I nuläget har det inte kommit fram något från barn, pedagoger och vårdnadshavare.

Etnisk tillhörighet

Vi har fått en större medvetenhet om att vi behöver vara mer tydliga med vår information till vårdnadshavare med annan etnisk tillhörighet.

Åtgärd: Vi har ett medvetet förhållningssätt och använder olika metoder för att nå ut med information på ett tydligt sätt genom att:

- tänka på hur både skriftlig och muntlig information ges till vårdnadshavare t ex läroplan på olika språk
- anlita tolk då vi inte når fram till vårdnadshavare med förskolans språkliga resurser

Religion eller annan trosuppfattning

I nuläget har det inte kommit fram något från barn, pedagoger och vårdnadshavare.

Sexuell läggning

I nuläget har det inte kommit fram något från barn, pedagoger och vårdnadshavare.

Funktionshinder

Barn med behov av särskilt stöd blir delvis uteslutet ur gemenskapen.

Åtgärd: Vi har ett medvetet förhållningssätt och arbetar aktivt med nedanstående strategier genom att:

- ha ett tydligt förhållningssätt från pedagoger för att skapa delaktighet
- miljön på förskolan skall anpassas så att barnet ska kunna vara delaktig i verksamheten
- ta tillvara på stöd och hjälp från externt håll
- stötta barnet i kommunikationen med de andra barnen och finnas nära som pedagog

- ha en öppen dialog med vårdnadshavare
- alla pedagoger ska ha vetskap om barnets funktionshinder

Ansvarig: arbetslag och enskild pedagog

Ålder

Några av de äldre barnen säger bebisar om de yngre barnen.

Åtgärd:

- Vi fångar upp kommentarer av detta slag och samtalar med berörda barn.
- Vi benämner att de är yngre/äldre och vad deras namn är.

Ansvarig: arbetslag och enskild pedagog

Könsidentitet eller könsuttryck

Vi har sett att barnen bryter normer kring könsidentitet eller könsuttryck. Vi ser det som positivt och tror att det kan bero på vårt främjande och förebyggande arbete kring detta.

Sexuella trakasserier

I nuläget har det inte kommit fram något från barn, pedagoger eller vårdnadshavare.

Annan kränkande behandling

Annan kränkande behandling i form av knuffar, slag, bitningar och uteslutning i lekar, negativ ton och ord mm förekommer ofta.

Åtgärd:

- Samtal med barngruppen om respekt för varandra.
- Pedagoger agerar aktivt vid händelse genom att bryta konflikten och samtala med de inblandade barnen.
- Pedagogerna uppmanar barnen att lösa konflikter själva och ger dem redskap på hur.
- När bitningar förekommer pratar pedagogerna med barnet och förklarar att beteendet inte är acceptabelt och påvisar att kompiserna får ont. Pedagogerna är nära de barn som biter för att försöka förhindra.
- Vi använder bildstöd.
- Samtal med barn och vårdnadshavare.

Ansvarig: arbetslag och enskild pedagog

Handlingsplan för åtgärder anmälningsskyldighet

- Alla pedagoger har skyldighet att känna till rutiner för att hantera akuta situationer och aktivt motverka och förhindra att kränkningar och trakasserier förekommer.
- Vid misstankar om att barn far illa har personalen skyldighet att utreda, anmäla, åtgärda och dokumentera och följa upp det som hänt.

Rutiner för utredning, åtgärder och dokumentation om barn kränker barn

När vi får kännedom genom barn, andra barn, pedagog eller vårdnadshavare att ett barn har blivit kränkt, handlar vi enligt följande:

- Samla fakta och dokumentera det som hänt.
- Vårdnadshavare och övriga berörda pedagoger informeras.
- Analys av händelse och eventuella åtgärder genomförs och dokumenteras. Berörda pedagoger ansvarar för utredning, åtgärder, utvärdering och uppföljning av åtgärder.
- Vid upprepade händelser eller akut situation informeras förskolechef och en anmälan om kränkning görs i LISA. Anmälan går direkt till huvudman.
- I vissa fall kan det bli aktuellt med en anmälan till socialtjänsten.

Om personal kränker barn

När vi får kännedom genom barn, andra barn, vårdnadshavare, pedagog att en personal kränker barn, handlar vi enligt följande:

- Informera förskolechef om händelse.
- Förskolechef dokumenterar, utreder och skriver eventuell åtgärd.
- Förskolechef rapporterar till huvudman.
- Förskolechef ansvarar för utvärdering och uppföljning av åtgärd.